

INFORMACIJA

o održavanju XII sastanka Posebne grupe za reformu javne uprave (PAR SG) u Briselu, Belgija, sa predlogom Operativnih zaključaka

I UVOD

Struktura za sprovođenje **Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju** između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane obuhvata grupe i podgrupe za evropsku integraciju kao osnovna koordinaciona tijela zadužena za određene oblasti pravne tekovine Evropske unije koja po strukturi odgovaraju sastavu pododbora za stabilizaciju i pridruživanje i **Posebna grupa za reformu javne uprave**.

Posebna grupa za reformu javne uprave (Posebna grupa) predstavlja ključni segment pregovaračkog procesa između Crne Gore i Evropske komisije u oblasti reforme javne uprave i uspostavljena je u cilju praćenja i unapređenja reformi u oblasti javne uprave. Ova grupa služi kao platforma za dijalog između crnogorskih institucija i Evropske komisije, kroz koju se analiziraju postignuća, identifikuju izazovi i razmatraju budući koraci potrebni za usklađivanje crnogorskog sistema javne uprave sa standardima EU.

Prvi sastanak Posebne grupe održan je 2014. godine u Podgorici i od tada se predstavnici Crne Gore i Evropske komisije sastaju dva puta godišnje, na redovnom i follow-up sastanku. Na svakom redovnom sastanku **usvajaju se Operativni zaključci**, koji se nakon toga javno objavljuju na sajtu Vlade Crne Gore i o njihovoj realizaciji se izvještava na follow-up sastanku. **Posebna važnost Operativnih zaključaka** je u njihovom direktnom uticaju na Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori, u oblasti reforme javne uprave. **Na osnovu stepena realizacije zaključaka**, Evropska komisija formuliše dalje preporuke u Izvještaju, istovremeno identifikujući pozitivne pomake i manjkavosti u procesu reformi. Ova dinamika osigurava kontinuirano unapređenje javne uprave i jača institucionalni okvir u usklađivanju sa evropskim standardima.

Na redovnim sastancima Posebne grupe razmatraju se ključne oblasti u reformi javne uprave kao što su:

- **Strateški okvir za reformu javne uprave:** Usklađivanje krovnog strateškog dokumenta u oblasti reforme javne uprave u Crnoj Gori sa ciljevima EU u reformi javne uprave.
- **Razvoj i koordinacija politika:** Poboljšanje upravljanja i koordinacija procesa razvoja politika, kao i inkluzivnog razvoja politika zasnovanih na dokazima.
- **Državna uprave i upravljanje ljudskim resursima:** Profesionalizacija javne administracije na centralnom i lokalnom nivou, unapređenje normativnog okvira i razvoj i upravljanje ljudskim resursima.
- **Odgovornost administracije:** Poboljšanje transparentnosti, odgovornosti i efikasnosti u radu institucija, kroz slobodan pristup informacijama, pravo građana da na dobru administraciju i organizaciju državne uprave.
- **Pružanje usluga građanima i privredi:** Donošenje novih transakcionih elektronskih usluga, unapređenje pristupa administrativnim uslugama, fizičkim i online, uspostavljanje interoperabilnosti i uvođenje sistema upravljanja kvalitetom u javnu upravu.

Na sastancima Posebne grupe, Crna Gora prezentuje rezultate reformskih aktivnosti, dok Evropska komisija daje preporuke koje imaju za cilj dalju harmonizaciju sa evropskim standardima i najbolju praksu upravljanja u javnoj upravi. Dodatno, razmatra se i stepen ispunjenosti indikatora Sektorske budžetske podrške za reformu javne uprave i reformu

upravljanja javnim finansijama, posebnog IPA mehanizma finansijske podrške u ovim oblastima.

II KORACI PREDUZETI U CILJU UNAPREĐENJA POSEBNE GRUPE

S obzirom na to da dijalog između Crne Gore i Evropske komisije kroz Posebnu grupu traje već deset godina, u prethodnom periodu ocijenjeno je da je **neophodno dodatno unaprijediti značaj, efikasnost i vidljivost ovog procesa**. U tom kontekstu, Ministarstvo javne uprave, kao koordinator ovog procesa preduzelo je niz aktivnosti usmjerenih na unapređenje.

Prije svega, **inicirano je ažuriranje Odluke o obrazovanju Strukture za sprovođenje sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju**, u kojoj su definisani novi članovi Posebne grupe, kao i prošireni njeni zadaci, posebno u dijelu predlaganja i usaglašavanja operativnih zaključaka i upućivanje operativnih zaključaka Vladi Crne Gore na razmatranje. U skladu sa tim, Ministarstvo javne uprave preduzelo je **inicijativu da predlog operativnih zaključaka ove godine dođe sa crnogorske strane**, kako bi se u što većoj mjeri uticalo na finalnu verziju operativnih zaključaka, te obezbijedila njihova veća ispunjenost u narednom periodu.

Takođe, jedan od značajnih koraka za unapređenje je i prihvaćena inicijativa Ministarstva javne uprave za organizovanje XII sastanka Posebne grupe, **po prvi put u Briselu**. Ova inicijativa će dodatno unaprijediti efikasnosti i vidljivost ovog dijaloga, s obzirom da će se od sada naizmjenično sastanci održavati u Podgorici i Briselu.

Dodatno, **organizovane su radionice** na kojima su identifikovanje dobre strane i izazovi u radu Posebne grupe, sa predlozima za unapređenje. Na radionicama su učestvovali predstavnici institucija koji se bave reformom javne uprave i upravljanja javnim finansijama, kao i predstavnici Evropske komisije, Delegacije Evropske unije i SIGMA-e.

III ODRŽAVANJE XII SASTANKA POSEBNE GRUPE

XII sastanak Posebne grupe za reformu javne uprave održaće se 20. novembra 2024. godine u Briselu, Belgija. Sastanku će prisustvovati delegirani predstavnici svih institucija koje se bave reformom javne uprave u Crnoj Gori, kao i predstavnici Evropske komisije. Uvodne riječi i otvaranje sastanka će biti na visokom nivou.

Organizaciji ovog sastanka prethodile su aktivnosti koje se odnose na pripremu priloga za održavanje sastanka i upućivanje Evropskoj komisiji, predlaganje i usaglašavanje operativnih zaključaka sa nadležnim institucijama, održavanje koordinacionih i pripremnih sastanaka, u cilju što bolje koordinacije i pripreme crnogorske delegacije za dijalog sa EK.

IV PREDLOG OPERATIVNIH ZAKLJUČAKA ZA XII SASTANAK PAR SG

Predlog Operativnih zaključaka sa crnogorske strane za XII sastanak Posebne grupe za reformu javne uprave usaglašen je sa svim relevantnim institucijama. Nakon održavanja sastanka Posebne grupe i usaglašavanja zaključaka sa predstavnicima Evropske komisije, **finalna verzija Operativnih zaključaka biće upućena Vladi na usvajanje**, u cilju zaduživanja nadležnih institucija, čime će se obezbijediti veći stepena realizacije.

Predlog Operativnih zaključaka:

STRATEŠKI OKVIR

1. Crna Gora će, koristeći mehanizme koordinacije na političkom i administrativnom nivou, uključujući sve relevantne institucije, uz inkluzivan proces, usvojiti novi Akcioni

plan 2025-2026 za sprovođenje Strategije RJU 2022-2026, u cilju postizanja definisanih ciljeva.

2. Relevantne aktivnosti u okviru Strategije RJU biće uključene u budžet za 2025. godinu.
3. Crna Gora će uspostaviti sistem za elektronsko praćenje i izvještavanje o napretku u oblasti reforme javne uprave.

RAZVOJ I KOORDINACIJA POLITIKA

4. Crna Gora će izraditi metodologiju obračuna troškova strateških dokumentata i time poboljšati budžetiranje strateških dokumenata i povećati broj strateških dokumenata usklađenih sa programskim budžetom.
5. Crna Gora će nastaviti redovno da prati sprovođenje javnih konsultacija i preduzeti mjere za povećanje stepena sprovođenja analize procjene uticaja propisa (RIA), uz funkcionalnost postojećeg portala eParticipacije i javnog objavljivanja RIA-a na novom portalu eUprave.

JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

6. Crna Gora će usvojiti izmjene i dopune Zakona o državnim službenicima i namještenicima u skladu sa preporukama Evropske komisije i SIGMA-e. Shodno tome, paralelno će raditi na Zakonu o lokalnim službenicima i namještenicima, rukovodeći se istim preporukama.
7. Crna Gora će uvesti okvir kompetencija za za sve kategorije radnih mjesta državnih službenika.
8. Crna Gora će izmijeniti Zakon o lokalnoj samoupravi, uzimajući u obzir Analizu funkcionisanja lokalne samouprave.
9. Crna Gora će unaprijediti decentralizaciju i demokratiju na lokalnom nivou, posebno vodeći računa o načinu izboru organa lokalne samouprave.
10. Crna Gora će preduzeti neophodne korake za ograničenje trajanja v.d rukovodilaca za konkretno radno mjesto, u skladu sa Zakona o državnim službenicima i namještenicima.
11. Crna Gora će nastaviti jačanje potencijala Centralne kadrovske evidencije kroz uspostavljanje tehničkih kapaciteta za njeno ažuriranje na centralnom i lokalnom nivou.
12. Crna Gora će nastaviti jačanje administrativnih kapaciteta u javnoj upravi na centralnom i lokalnom nivou, uključujući i usvajanje Plana zapošljavanja za nove državne službenike za upravljanje EU fondovima sa fokusom na dva pilot sektora (zaštita životne sredine, zapošljavanje i socijalna politika) i jačanje kapaciteta službenika na lokalnom nivou u oblasti EU integracija.

ODGOVORNOST ADMINISTRACIJE

13. Crna Gora će preduzeti korake da obezbijedi veću implementaciju delegiranja ovlašćenja u donošenju odluka.
14. Crna Gora će raditi na uključivanju svih inspekcija u jedinstveni inspekcijski sistem (JIS) za inspekcijski nadzor, u skladu sa reformom inspekcijskog sistem, od 1. januara 2025. godine.
15. Crna Gora će usvojiti novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.
16. Crna Gora će uspostaviti novi Portal otvorenih podataka.
17. Crna Gora će preduzeti mjere da ubrza rješavanje upravnih sporova i unaprijedi pravovremeno izvršenje sudskih presuda od strane državnih organa, u postupcima koji se odnose na slobodan pristup informacijama.

PRUŽANJE USLUGA GRAĐANIMA I PRIVREDI

18. Crna Gora će dodatno pojednostaviti administrativne procedure, izraditi Vodič administrativnih postupaka Vlade Crne Gore, kao polazne osnove za izradu Plana digitalnih usluga 2025-2027.
19. Crna Gora će preduzeti dodatne korake za povećanje broja institucija sa uvedenim sistemom upravljanja kvalitetom.

Sastav crnogorske delegacije činiće predstavnici Ministarstva javne uprave, kao koordinatora Posebne grupe, kao i predstavnici Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija, Ministarstva evropskih poslova, Uprave za ljudske resurse i Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.